

Forelæsning 10: Egenverdier og egenvektorer

LinAlgDat 2019/2020

Henrik Holm og Henrik L. Pedersen

Institut for Matematiske Fag

holm@math.ku.dk og henrikp@math.ku.dk

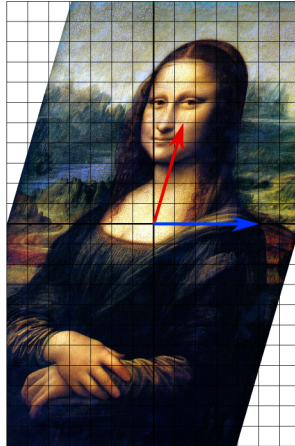
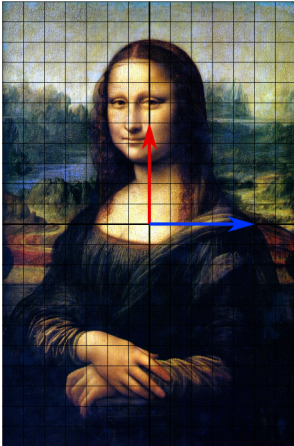
Oversigt

- ➊ Egenverdier og egenvektorer
- ➋ Algebraisk og geometrisk multiplicitet (af egenverdier)
- ➌ Cayley–Hamilton's sætning

Oversigt

- 1 Egenverdier og egenvektorer
- 2 Algebraisk og geometrisk multiplicitet (af egenverdier)
- 3 Cayley–Hamilton's sætning

Egenværdier og egenvektorer

(Den blå vektor er en egenvektor)

Egenverdier og egenvektorer

Hvad kan man fx bruge egenverdier og egenvektorer til?

- Google's page rank ($\mathbf{Ax} = \mathbf{x}$ hvor \mathbf{A} er linkmatricen)
- Diagonalisering af matricer (mere om dette på torsdag...)

Definition 6.1 (Egen værdi og egenvektor)

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix. Et tal λ kaldes en **egen værdi** for \mathbf{A} hvis der findes en vektor $\mathbf{x} \neq \mathbf{0}$ som opfylder

$$\mathbf{Ax} = \lambda \mathbf{x}$$

I det tilfælde kaldes \mathbf{x} en **egenvektor** for \mathbf{A} hørende til egen værdien λ .

Bemærkning. Ligningen $\mathbf{Ax} = \lambda \mathbf{x}$ udtrykker, at vektorerne \mathbf{Ax} og \mathbf{x} er proportionale (dvs. peger i samme eller modsat retning).

Betragt den lineære transformation $T: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ givet ved

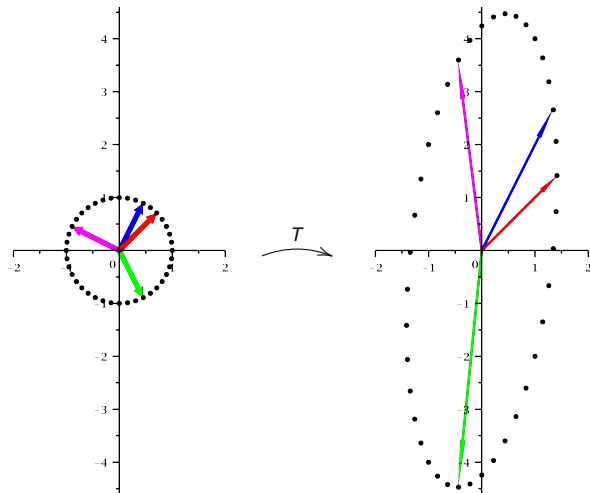
$$T(\mathbf{x}) = \mathbf{A}\mathbf{x} \quad \text{hvor} \quad \mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{x}_1 = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{x}_2 = \frac{1}{\sqrt{5}} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{x}_3 = \frac{1}{\sqrt{5}} \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{x}_4 = \frac{1}{\sqrt{5}} \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \end{pmatrix}$$

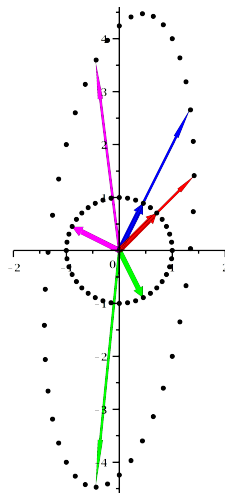
De to figurer lagt oven i hinanden:

$$\mathbf{x}_1 = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{A}\mathbf{x}_1 = 2\mathbf{x}_1$$

$$\mathbf{x}_2 = \frac{1}{\sqrt{5}} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{A}\mathbf{x}_2 = 3\mathbf{x}_2$$

$$\mathbf{x}_3 = \frac{1}{\sqrt{5}} \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{A}\mathbf{x}_3 \neq \lambda\mathbf{x}_3$$

$$\mathbf{x}_4 = \frac{1}{\sqrt{5}} \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{A}\mathbf{x}_4 \neq \lambda\mathbf{x}_4$$

\mathbf{x}_1 er egenvektor for \mathbf{A} med egenværdi $\lambda = 2$.

\mathbf{x}_2 er egenvektor for \mathbf{A} med egenværdi $\lambda = 3$.

\mathbf{x}_3 og \mathbf{x}_4 er ikke egenvektorer for \mathbf{A} .

Illustrationerne ovenfor bekræftes af følgende udregninger:

Eksempel (Egen værdi og egenvektor)

Betragt matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}.$$

Der gælder

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \end{pmatrix} = 2 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{og} \quad \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ 6 \end{pmatrix} = 3 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}.$$

Dvs.

- $\lambda = 2$ er egen værdi for \mathbf{A} med tilhørende egenvektor $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$.
- $\lambda = 3$ er egen værdi for \mathbf{A} med tilhørende egenvektor $\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$.

Spørgsmål. Hvordan finder man **eigen****værdierne** for en matrix?

Spørgsmål. Hvordan finder man egen**værdierne** for en matrix?

Man skal bruge:

Definition 6.2 (karakteristisk polynomium)

Det **karakteristiske polynomium** p for en $n \times n$ matrix \mathbf{A} er polynomiet

$$p(\lambda) = \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}).$$

Her er \mathbf{I} enhedsmatricen af størrelse $n \times n$.

Spørgsmål. Hvordan finder man **eigenverdierne** for en matrix?

Man skal bruge:

Definition 6.2 (karakteristisk polynomium)

Det **karakteristiske polynomium** p for en $n \times n$ matrix \mathbf{A} er polynomiet

$$p(\lambda) = \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}).$$

Her er \mathbf{I} enhedsmatricen af størrelse $n \times n$.

$$\begin{aligned} p(\lambda) = \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}) &= \det \begin{pmatrix} \lambda - a_{11} & -a_{12} & \cdots & -a_{1n} \\ -a_{21} & \lambda - a_{22} & \cdots & -a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ -a_{n1} & -a_{n2} & \cdots & \lambda - a_{nn} \end{pmatrix} \\ &= \lambda^n + c_{n-1}\lambda^{n-1} + \cdots + c_1\lambda + c_0 \end{aligned}$$

Spørgsmål. Hvordan finder man **eigenverdierne** for en matrix?

Man skal bruge:

Definition 6.2 (karakteristisk polynomium)

Det **karakteristiske polynomium** p for en $n \times n$ matrix \mathbf{A} er polynomiet

$$p(\lambda) = \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}).$$

Her er \mathbf{I} enhedsmatricen af størrelse $n \times n$.

$$\begin{aligned} p(\lambda) = \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}) &= \det \begin{pmatrix} \lambda - a_{11} & -a_{12} & \cdots & -a_{1n} \\ -a_{21} & \lambda - a_{22} & \cdots & -a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ -a_{n1} & -a_{n2} & \cdots & \lambda - a_{nn} \end{pmatrix} \\ &= \lambda^n + c_{n-1}\lambda^{n-1} + \cdots + c_1\lambda + c_0 \end{aligned}$$

Bemærkning. $p(\lambda)$ er et polynomium af grad n .

Metode til bestemmelse af egenverdier

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix. Egenverdierne for \mathbf{A} (som kan være reelle eller komplekse) bestemmes således:

- 1 Udregn det **karakteristiske polynomium**:

$$p(\lambda) = \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}).$$

- 2 Løs den **karakteristiske ligning**:

$$p(\lambda) = \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}) = 0.$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 2×2)

Vi vil bestemme egenverdierne for matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}.$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 2×2)

Vi vil bestemme egenverdierne for matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}.$$

- 1 Det karakteristiske polynomium er

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}) \\ &= \det \begin{pmatrix} \lambda - 1 & -1 \\ 2 & \lambda - 4 \end{pmatrix} \\ &= (\lambda - 1)(\lambda - 4) + 2 \\ &= \lambda^2 - 5\lambda + 6. \end{aligned}$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 2×2)

Vi vil bestemme egenverdierne for matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}.$$

- 1 Det karakteristiske polynomium er

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}) \\ &= \det \begin{pmatrix} \lambda - 1 & -1 \\ 2 & \lambda - 4 \end{pmatrix} \\ &= (\lambda - 1)(\lambda - 4) + 2 \\ &= \lambda^2 - 5\lambda + 6. \end{aligned}$$

- 2 Den karakteristiske ligning $\lambda^2 - 5\lambda + 6 = 0$ løses:

$$\lambda = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{5 \pm \sqrt{25 - 24}}{2} = \begin{cases} 3 \\ 2 \end{cases}$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 2×2)

Vi vil bestemme egenverdierne for matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}.$$

- 1 Det karakteristiske polynomium er

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}) \\ &= \det \begin{pmatrix} \lambda - 1 & -1 \\ 2 & \lambda - 4 \end{pmatrix} \\ &= (\lambda - 1)(\lambda - 4) + 2 \\ &= \lambda^2 - 5\lambda + 6. \end{aligned}$$

- 2 Den karakteristiske ligning $\lambda^2 - 5\lambda + 6 = 0$ løses:

$$\lambda = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{5 \pm \sqrt{25 - 24}}{2} = \begin{cases} 3 \\ 2 \end{cases}$$

Egenverdierne for \mathbf{A} er altså $\lambda = 2$ og $\lambda = 3$.

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 2×2)

Vi vil bestemme egenverdierne for matricen

$$\mathbf{B} = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 10 \end{pmatrix}.$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 2×2)

Vi vil bestemme egenverdierne for matricen

$$\mathbf{B} = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 10 \end{pmatrix}.$$

- 1 Det karakteristiske polynomium er

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{B}) \\ &= \det \begin{pmatrix} \lambda - 2 & -3 \\ -3 & \lambda - 10 \end{pmatrix} \\ &= (\lambda - 2)(\lambda - 10) - 9 \\ &= \lambda^2 - 12\lambda + 11. \end{aligned}$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 2×2)

Vi vil bestemme egenverdierne for matricen

$$\mathbf{B} = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 10 \end{pmatrix}.$$

- 1 Det karakteristiske polynomium er

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{B}) \\ &= \det \begin{pmatrix} \lambda - 2 & -3 \\ -3 & \lambda - 10 \end{pmatrix} \\ &= (\lambda - 2)(\lambda - 10) - 9 \\ &= \lambda^2 - 12\lambda + 11. \end{aligned}$$

- 2 Den karakteristiske ligning $\lambda^2 - 12\lambda + 11 = 0$ løses:

$$\lambda = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{12 \pm \sqrt{144 - 44}}{2} = \begin{cases} 11 \\ 1 \end{cases}$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 2×2)

Vi vil bestemme egenverdierne for matricen

$$\mathbf{B} = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 10 \end{pmatrix}.$$

- 1 Det karakteristiske polynomium er

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{B}) \\ &= \det \begin{pmatrix} \lambda - 2 & -3 \\ -3 & \lambda - 10 \end{pmatrix} \\ &= (\lambda - 2)(\lambda - 10) - 9 \\ &= \lambda^2 - 12\lambda + 11. \end{aligned}$$

- 2 Den karakteristiske ligning $\lambda^2 - 12\lambda + 11 = 0$ løses:

$$\lambda = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{12 \pm \sqrt{144 - 44}}{2} = \begin{cases} 11 \\ 1 \end{cases}$$

Egenverdierne for \mathbf{B} er altså $\lambda = 1$ og $\lambda = 11$.

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 3×3)**1/2**

Vi vil bestemme egenverdierne for matricen

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -2 \\ 1 & -1 & -2 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix}.$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 3×3)**1/2**

Vi vil bestemme egenverdierne for matricen

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -2 \\ 1 & -1 & -2 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix}.$$

- 1 Det karakteristiske polynomium kan fx udregnes således:

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{C}) = \det \begin{pmatrix} \lambda - 1 & 1 & 2 \\ -1 & \lambda + 1 & 2 \\ 1 & 1 & \lambda + 0 \end{pmatrix} \left[\begin{array}{l} \text{lav rækkeop.} \\ \mathbf{r}_3 + \mathbf{r}_2 \rightarrow \mathbf{r}_2 \end{array} \right] \\ &= \det \begin{pmatrix} \lambda - 1 & 1 & 2 \\ 0 & \lambda + 2 & \lambda + 2 \\ 1 & 1 & \lambda \end{pmatrix} \\ &= (\lambda + 2) \det \begin{pmatrix} \lambda - 1 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & \lambda \end{pmatrix} \left[\begin{array}{l} \text{nu udvikles} \\ \text{efter 1. søjle} \end{array} \right] \\ &= (\lambda + 2) \left((\lambda - 1) \det \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & \lambda \end{pmatrix} + 1 \cdot \det \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \right) \end{aligned}$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 3×3)**2/2**

...og vi regner videre:

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= (\lambda + 2) \left((\lambda - 1) \det \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & \lambda \end{pmatrix} + 1 \cdot \det \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \right) \\ &= (\lambda + 2) ((\lambda - 1)^2 - 1) = (\lambda + 2) (\lambda^2 - 2\lambda) \\ &= (\lambda + 2)\lambda(\lambda - 2) \quad [\text{gang } \textit{ikke} \text{ ud}] \end{aligned}$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 3×3)**2/2**

...og vi regner videre:

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= (\lambda + 2) \left((\lambda - 1) \det \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & \lambda \end{pmatrix} + 1 \cdot \det \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \right) \\ &= (\lambda + 2) ((\lambda - 1)^2 - 1) = (\lambda + 2) (\lambda^2 - 2\lambda) \\ &= (\lambda + 2)\lambda(\lambda - 2) \quad [\text{gang } \textit{ikke} \text{ ud}] \end{aligned}$$

- 2 Den karakteristiske ligning $(\lambda + 2)\lambda(\lambda - 2) = 0$ løses nu nemt:

$$(\lambda + 2)\lambda(\lambda - 2) = 0 \iff \begin{cases} \lambda = -2 & \text{eller} \\ \lambda = 0 & \text{eller} \\ \lambda = 2 \end{cases}$$

Eksempel (Bestemmelse af egenverdier, 3×3)**2/2**

...og vi regner videre:

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= (\lambda + 2) \left((\lambda - 1) \det \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & \lambda \end{pmatrix} + 1 \cdot \det \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \right) \\ &= (\lambda + 2) ((\lambda - 1)^2 - 1) = (\lambda + 2) (\lambda^2 - 2\lambda) \\ &= (\lambda + 2)\lambda(\lambda - 2) \quad [\text{gang } \textit{ikke} \text{ ud}] \end{aligned}$$

- 2 Den karakteristiske ligning $(\lambda + 2)\lambda(\lambda - 2) = 0$ løses nu nemt:

$$(\lambda + 2)\lambda(\lambda - 2) = 0 \iff \begin{cases} \lambda = -2 & \text{eller} \\ \lambda = 0 & \text{eller} \\ \lambda = 2 \end{cases}$$

Egenverdierne for **C** er altså $\lambda = -2$ og $\lambda = 0$ og $\lambda = 2$.

Spørgsmål. Hvordan finder man egenvektorerne for en matrix?

Metode til bestemmelse af egenvektorer

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix.

- Bestem først alle (reelle eller **komplekse**) egenværdier for \mathbf{A} .

For hver egenværdi λ for \mathbf{A} er egenvektorerne hørende til λ netop ikke-nul løsningerne $\mathbf{x} \neq \mathbf{0}$ til ligningen

$$(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0}.$$

For at finde en egenvektor for \mathbf{A} hørende til λ skal man altså:

- 1 Lave elementære rækkeoperationer på ligningssystemet

$$(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0}.$$

- 2 Og heraf aflæse en (eller samtlige) løsning(er) $\mathbf{x} \neq \mathbf{0}$.

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 2×2)

For matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}$$

findt vi tidligere de to egenværdier $\lambda = 2$ og $\lambda = 3$.

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 2×2)

For matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}$$

findt vi tidligere de to egenverdier $\lambda = 2$ og $\lambda = 3$.

Vi finder nu en egenvektor for \mathbf{A} hørende til **fx** egenverdien $\lambda = 2$:

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 2×2)

For matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}$$

findt vi tidligere de to egenværdier $\lambda = 2$ og $\lambda = 3$.

Vi finder nu en egenvektor for \mathbf{A} hørende til **fx** egenværdien $\lambda = 2$:

- 1 Vi skal løse ligningssystemet $(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0}$, dvs.

$$(\mathbf{A} - 2\mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0} \quad \text{altså} \quad \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 2×2)

For matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}$$

findt vi tidligere de to egenverdier $\lambda = 2$ og $\lambda = 3$.

Vi finder nu en egenvektor for \mathbf{A} hørende til **fx** egenverdien $\lambda = 2$:

- ① Vi skal løse ligningssystemet $(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0}$, dvs.

$$(\mathbf{A} - 2\mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0} \quad \text{altså} \quad \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

Vi laver elementære rækkeoperationer på totalmatricen:

$$\left(\begin{array}{cc|c} -1 & 1 & 0 \\ -2 & 2 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{Gauss-Jordan}} \left(\begin{array}{cc|c} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right).$$

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 2×2)

For matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 4 \end{pmatrix}$$

fundt vi tidligere de to egenverdier $\lambda = 2$ og $\lambda = 3$.

Vi finder nu en egenvektor for \mathbf{A} hørende til **fx** egenverdien $\lambda = 2$:

- 1 Vi skal løse ligningssystemet $(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0}$, dvs.

$$(\mathbf{A} - 2\mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0} \quad \text{altså} \quad \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

Vi laver elementære rækkeoperationer på totalmatricen:

$$\left(\begin{array}{cc|c} -1 & 1 & 0 \\ -2 & 2 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{Gauss-Jordan}} \left(\begin{array}{cc|c} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right).$$

- 2 Løsningerne er

$$\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = t \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}. \quad \text{Fx giver } t = 1 \text{ egenvektoren } \mathbf{x} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 3×3)**1/2**

For matricen

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -2 \\ 1 & -1 & -2 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

fandt vi tidligere de to egenverdier $\lambda = -2$ og $\lambda = 0$ og $\lambda = 2$.

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 3×3)

1/2

For matricen

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -2 \\ 1 & -1 & -2 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

fandt vi tidligere de to egenverdier $\lambda = -2$ og $\lambda = 0$ og $\lambda = 2$.

Vi finder nu en egenvektor for \mathbf{C} hørende til **fx** egenverdien $\lambda = -2$:

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 3×3)

1/2

For matricen

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -2 \\ 1 & -1 & -2 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

fandt vi tidligere de to egenværdier $\lambda = -2$ og $\lambda = 0$ og $\lambda = 2$.

Vi finder nu en egenvektor for \mathbf{C} hørende til **fx** egenværdien $\lambda = -2$:

- 1 Vi skal løse ligningssystemet $(\mathbf{C} - \lambda \mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0}$, dvs.

$$(\mathbf{C} + 2\mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0} \quad \text{altså} \quad \begin{pmatrix} 3 & -1 & -2 \\ 1 & 1 & -2 \\ -1 & -1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 3×3)

1/2

For matricen

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -2 \\ 1 & -1 & -2 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

fandt vi tidligere de to egenverdier $\lambda = -2$ og $\lambda = 0$ og $\lambda = 2$.

Vi finder nu en egenvektor for \mathbf{C} hørende til **fx** egenverdien $\lambda = -2$:

- 1 Vi skal løse ligningssystemet $(\mathbf{C} - \lambda \mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0}$, dvs.

$$(\mathbf{C} + 2\mathbf{I})\mathbf{x} = \mathbf{0} \quad \text{altså} \quad \begin{pmatrix} 3 & -1 & -2 \\ 1 & 1 & -2 \\ -1 & -1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

Vi laver elementære rækkeoperationer på totalmatricen:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 3 & -1 & -2 & 0 \\ 1 & 1 & -2 & 0 \\ -1 & -1 & 2 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{Gauss-Jordan}} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right).$$

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 3×3) **2/2**

② Løsningerne er

$$\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = t \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}. \quad \text{Fx giver } t = 1 \text{ egenvektoren } \mathbf{x} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 3×3) **2/2**

② Løsningerne er

$$\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = t \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}. \quad \text{Fx giver } t = 1 \text{ egenvektoren } \mathbf{x} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

Vi gør prøve: Gælder der

$$\mathbf{C}\mathbf{x} = \lambda\mathbf{x} = -2\mathbf{x}?$$

Eksempel (Bestemmelse af egenvektorer, 3×3) **2/2**

② Løsningerne er

$$\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = t \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}. \quad \text{Fx giver } t = 1 \text{ egenvektoren } \mathbf{x} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

Vi gør prøve: Gælder der

$$\mathbf{C}\mathbf{x} = \lambda\mathbf{x} = -2\mathbf{x}?$$

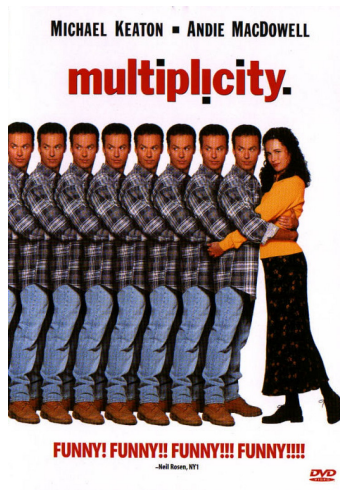
Ja, fordi

$$\mathbf{C}\mathbf{x} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -2 \\ 1 & -1 & -2 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 \\ -2 \\ -2 \end{pmatrix} = -2 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = -2\mathbf{x}.$$

Oversigt

- 1 Egenverdier og egenvektorer
- 2 Algebraisk og geometrisk multiplicitet (af egenverdier)
- 3 Cayley–Hamilton's sætning

Algebraisk og geometrisk multiplicitet

Algebraisk og geometrisk multiplicitet

Hvorfor skal vi lære disse begreber?

Metode til at afgøre, om en matrix KAN diagonaliseres

En matrix kan **diagonaliseres** netop hvis de geometriske og algebraiske multipliciteter for dens egenværdier er parvist ens.

Vi lærer først om diagonalisering på torsdag...

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix. Det karakteristiske polynomium

$$p(\lambda) = \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A})$$

er et n 'te grads polynomium. Ifølge **Algebraens fundamentalsætning** (Theorem 8.5 i §8.4) kan $p(\lambda)$ faktoriseres:

$$p(\lambda) = (\lambda - \lambda_1)^{a_{\lambda_1}} (\lambda - \lambda_2)^{a_{\lambda_2}} \cdots (\lambda - \lambda_k)^{a_{\lambda_k}}$$

hvor

- $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_k$ er de indbyrdes *forskellige* komplekse rødder i $p(\lambda)$ (altså egenverdierne for matricen \mathbf{A}), og
- $a_{\lambda_1} + a_{\lambda_2} + \cdots + a_{\lambda_k} = n$.

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix. Det karakteristiske polynomium

$$p(\lambda) = \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A})$$

er et n 'te grads polynomium. Ifølge **Algebraens fundamentalsætning** (Theorem 8.5 i §8.4) kan $p(\lambda)$ faktoriseres:

$$p(\lambda) = (\lambda - \lambda_1)^{a_{\lambda_1}} (\lambda - \lambda_2)^{a_{\lambda_2}} \cdots (\lambda - \lambda_k)^{a_{\lambda_k}}$$

hvor

- $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_k$ er de indbyrdes *forskellige* komplekse rødder i $p(\lambda)$ (altså egenværdierne for matricen \mathbf{A}), og
- $a_{\lambda_1} + a_{\lambda_2} + \cdots + a_{\lambda_k} = n$.

Definition 6.3 (Algebraisk multiplicitet af egenværdi)

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix og lad $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_k$ være de indbyrdes forskellige (komplekse) egenværdier for \mathbf{A} .

Tallet a_{λ_i} kaldes den **algebraiske multiplicitet** af egenværdien λ_i .

Eksempel (Algebraisk multiplicitet)

- 1 For matricen (fra tidligere eksempel)

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -2 \\ 1 & -1 & -2 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix} \quad \text{er} \quad \begin{aligned} p(\lambda) &= \lambda^3 - 4\lambda \\ &= (\lambda + 2)^1 (\lambda - 0)^1 (\lambda - 2)^1 \end{aligned}$$

Dermed gælder:

- $\lambda = -2$ er egenværdi med algebraisk multiplicitet $a_{-2} = 1$.
- $\lambda = 0$ er egenværdi med algebraisk multiplicitet $a_0 = 1$.
- $\lambda = 2$ er egenværdi med algebraisk multiplicitet $a_2 = 1$.

Eksempel (Algebraisk multiplicitet)

- 1 For matricen (fra tidligere eksempel)

$$\mathbf{C} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -2 \\ 1 & -1 & -2 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix} \quad \text{er} \quad \begin{aligned} p(\lambda) &= \lambda^3 - 4\lambda \\ &= (\lambda + 2)^1(\lambda - 0)^1(\lambda - 2)^1 \end{aligned}$$

Dermed gælder:

- $\lambda = -2$ er egen værdi med algebraisk multiplicitet $a_{-2} = 1$.
- $\lambda = 0$ er egen værdi med algebraisk multiplicitet $a_0 = 1$.
- $\lambda = 2$ er egen værdi med algebraisk multiplicitet $a_2 = 1$.

- 2 For matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix} \quad \text{er} \quad \begin{aligned} p(\lambda) &= \lambda^3 + \lambda^2 - 8\lambda - 12 \\ &= (\lambda + 2)^2(\lambda - 3)^1 \end{aligned}$$

Dermed gælder:

- $\lambda = -2$ er egen værdi med algebraisk multiplicitet $a_{-2} = 2$.
- $\lambda = 3$ er egen værdi med algebraisk multiplicitet $a_3 = 1$.

Øvelse

Betragt følgende matrix

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}$$

Bestem egenværdierne for \mathbf{A} og deres algebraiske multipliciteter.

Øvelse

Betragt følgende matrix

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}$$

Bestem egenværdierne for \mathbf{A} og deres algebraiske multipliciteter.

Løsning. Det karakteristiske polynomium for \mathbf{A} er

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}) = \det \begin{pmatrix} \lambda - 1 & 2 \\ -2 & \lambda - 5 \end{pmatrix} \\ &= (\lambda - 1)(\lambda - 5) - (-2) \cdot 2 \\ &= \lambda^2 - 6\lambda + 9 \\ &= (\lambda - 3)^2. \end{aligned}$$

Øvelse

Betragt følgende matrix

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}$$

Bestem egenværdierne for \mathbf{A} og deres algebraiske multipliciteter.

Løsning. Det karakteristiske polynomium for \mathbf{A} er

$$\begin{aligned} p(\lambda) &= \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}) = \det \begin{pmatrix} \lambda - 1 & 2 \\ -2 & \lambda - 5 \end{pmatrix} \\ &= (\lambda - 1)(\lambda - 5) - (-2) \cdot 2 \\ &= \lambda^2 - 6\lambda + 9 \\ &= (\lambda - 3)^2. \end{aligned}$$

Derfor er $\lambda = 3$ den eneste egenværdi for \mathbf{A} og dens algebraiske multiplicitet er $a_3 = 2$.

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix. Mængden af alle egenvektorer for \mathbf{A} hørende til en egenværdi λ er jo netop mængden

$$\text{null}(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}) \setminus \{\mathbf{0}\}.$$

Definition 6.4 (Egenrum) – *rettet ift. Hardy's bog!*

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix og lad λ være en egenværdi for \mathbf{A} .
Underrummet

$$E_\lambda := \text{null}(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})$$

kaldes **egenrummet** for \mathbf{A} hørende til egenværdien λ .

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix. Mængden af alle egenvektorer for \mathbf{A} hørende til en egenværdi λ er jo netop mængden

$$\text{null}(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}) \setminus \{\mathbf{0}\}.$$

Definition 6.4 (Egenrum) – *rettet ift. Hardy's bog!*

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix og lad λ være en egenværdi for \mathbf{A} .
Underrummet

$$E_\lambda := \text{null}(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})$$

kaldes **egenrummet** for \mathbf{A} hørende til egenværdien λ .

Definition 6.5 (Geometrisk multiplicitet af egenværdi)

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix og lad λ være en egenværdi for \mathbf{A} . Tallet

$$g_\lambda := \dim E_\lambda = \dim \text{null}(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})$$

kaldes den **geometriske multiplicitet** af egenværdien λ .

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix. Mængden af alle egenvektorer for \mathbf{A} hørende til en egenværdi λ er jo netop mængden

$$\text{null}(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}) \setminus \{\mathbf{0}\}.$$

Definition 6.4 (Egenrum) – *rettet ift. Hardy's bog!*

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix og lad λ være en egenværdi for \mathbf{A} .
Underrummet

$$E_\lambda := \text{null}(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})$$

kaldes **egenrummet** for \mathbf{A} hørende til egenværdien λ .

Definition 6.5 (Geometrisk multiplicitet af egenværdi)

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix og lad λ være en egenværdi for \mathbf{A} . Tallet

$$g_\lambda := \dim E_\lambda = \dim \text{null}(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})$$

kaldes den **geometriske multiplicitet** af egenværdien λ .

Bemærkning. Husk, at dimensionen af $\text{null}(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I})$ netop er **nullity** af matricen $\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}$ (dvs. **antallet af frie variable**, som kan aflæses fra den reducerede rækkeechelonform for $\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}$).

Eksempel (Geometrisk multiplicitet)

For matricen (fra tidligere eksempel)

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix} \quad \text{er} \quad \begin{aligned} p(\lambda) &= \lambda^3 + \lambda^2 - 8\lambda - 12 \\ &= (\lambda + 2)^2(\lambda - 3) \end{aligned}$$

så egenverdierne er $\lambda = -2$ og $\lambda = 3$.

Eksempel (Geometrisk multiplicitet)

For matricen (fra tidligere eksempel)

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix} \quad \text{er} \quad \begin{aligned} p(\lambda) &= \lambda^3 + \lambda^2 - 8\lambda - 12 \\ &= (\lambda + 2)^2(\lambda - 3) \end{aligned}$$

så egenverdierne er $\lambda = -2$ og $\lambda = 3$.

- For $\lambda = -2$ er $\mathbf{A} - \lambda\mathbf{I} = \mathbf{A} + 2\mathbf{I}$ og man har

$$\mathbf{A} + 2\mathbf{I} = \begin{pmatrix} 3 & -2 & 4 \\ 3 & -2 & 4 \\ 3 & -2 & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow{\text{Gauss-Jordan}} \begin{pmatrix} 1 & -2/3 & 4/3 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Den geometriske multiplicitet af egenværdien $\lambda = -2$ er $g_{-2} = 2$.

Eksempel (Geometrisk multiplicitet)

For matricen (fra tidligere eksempel)

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix} \quad \text{er} \quad \begin{aligned} p(\lambda) &= \lambda^3 + \lambda^2 - 8\lambda - 12 \\ &= (\lambda + 2)^2(\lambda - 3) \end{aligned}$$

så egenverdierne er $\lambda = -2$ og $\lambda = 3$.

- For $\lambda = -2$ er $\mathbf{A} - \lambda\mathbf{I} = \mathbf{A} + 2\mathbf{I}$ og man har

$$\mathbf{A} + 2\mathbf{I} = \begin{pmatrix} 3 & -2 & 4 \\ 3 & -2 & 4 \\ 3 & -2 & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow{\text{Gauss-Jordan}} \begin{pmatrix} 1 & -2/3 & 4/3 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Den geometriske multiplicitet af egenværdien $\lambda = -2$ er $g_{-2} = 2$.

- For $\lambda = 3$ er $\mathbf{A} - \lambda\mathbf{I} = \mathbf{A} - 3\mathbf{I}$ og man har

$$\mathbf{A} - 3\mathbf{I} = \begin{pmatrix} -2 & -2 & 4 \\ 3 & -7 & 4 \\ 3 & -2 & -1 \end{pmatrix} \xrightarrow{\text{Gauss-Jordan}} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Den geometriske multiplicitet af egenværdien $\lambda = 3$ er $g_3 = 1$.

For matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix}$$

med egenværdierne $\lambda = -2$ og $\lambda = 3$ har vi set, at de geometriske og algebraiske multipliciteter stemmer overens:

- For $\lambda = -2$ gælder $g_{-2} = 2 = a_{-2}$
- For $\lambda = 3$ gælder $g_3 = 1 = a_3$

For matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix}$$

med egenværdierne $\lambda = -2$ og $\lambda = 3$ har vi set, at de geometriske og algebraiske multipliciteter stemmer overens:

- For $\lambda = -2$ gælder $g_{-2} = 2 = a_{-2}$
- For $\lambda = 3$ gælder $g_3 = 1 = a_3$

Generelt gælder kun en *ulighed* (og ikke lighed) mellem g_λ og a_λ :

Geometrisk versus algebraisk multiplicitet

Lad λ være en egenværdi for en $n \times n$ matrix \mathbf{A} . Da gælder:

$$g_\lambda \leq a_\lambda$$

Øvelse

I sidste øvelse fandt vi, at matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}$$

har $\lambda = 3$ som eneste egen værdi (med algebraisk multiplicitet 2).

Bestem den geometriske multiplicitet af egen værdien $\lambda = 3$.

Øvelse

I sidste øvelse fandt vi, at matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}$$

har $\lambda = 3$ som eneste egenværdi (med algebraisk multiplicitet 2).

Bestem den geometriske multiplicitet af egenværdien $\lambda = 3$.

Løsning. Vi har

$$\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I} = \mathbf{A} - 3\mathbf{I} = \begin{pmatrix} -2 & -2 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{\text{Gauss-Jordan}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Så den geometriske multiplicitet af egenværdien $\lambda = 3$ er $g_3 = 1$.

Øvelse

I sidste øvelse fandt vi, at matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}$$

har $\lambda = 3$ som eneste egenværdi (med algebraisk multiplicitet 2).

Bestem den geometriske multiplicitet af egenværdien $\lambda = 3$.

Løsning. Vi har

$$\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I} = \mathbf{A} - 3\mathbf{I} = \begin{pmatrix} -2 & -2 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{\text{Gauss-Jordan}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

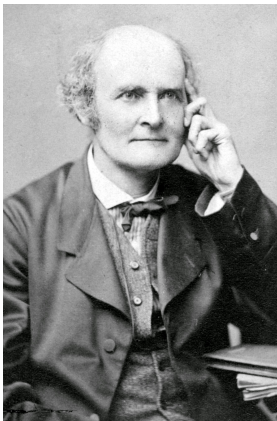
Så den geometriske multiplicitet af egenværdien $\lambda = 3$ er $g_3 = 1$.

Bemærkning. I dette tilfælde gælder altså $1 = g_3 < a_3 = 2$.

Oversigt

- 1 Egenverdier og egenvektorer
- 2 Algebraisk og geometrisk multiplicitet (af egenverdier)
- 3 Cayley–Hamilton's sætning**

Cayley–Hamilton's sætning

Arthur Cayley
(1821–1895)

William Rowan Hamilton
(1805–1865)

Cayley–Hamilton's sætning

Theorem 6.1 (Cayley–Hamilton)

Lad \mathbf{A} være en $n \times n$ matrix med karakteristisk polynomium

$$p(\lambda) = \lambda^n + c_{n-1}\lambda^{n-1} + \cdots + c_1\lambda + c_0.$$

Da gælder:

$$p(\mathbf{A}) = \mathbf{A}^n + c_{n-1}\mathbf{A}^{n-1} + \cdots + c_1\mathbf{A} + c_0\mathbf{I} = \mathbf{0}.$$

I ord: En $n \times n$ matrix er rod i sit eget karakteristiske polynomium.

Eksempel (Cayley–Hamilton)**1/2**

For matricen (fra tidligere eksempel)

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix} \quad \text{er} \quad p(\lambda) = \lambda^3 + \lambda^2 - 8\lambda - 12.$$

Cayley–Hamilton's sætning fortæller, at der gælder:

$$p(\mathbf{A}) = \mathbf{A}^3 + \mathbf{A}^2 - 8\mathbf{A} - 12\mathbf{I} = \mathbf{0}$$

dvs.

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix}^3 + \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix}^2 - 8 \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix} - 12 \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Eksempel (Cayley–Hamilton)

2/2

Ved at gange Cayley–Hamilton ligningen

$$\mathbf{A}^3 + \mathbf{A}^2 - 8\mathbf{A} - 12\mathbf{I} = \mathbf{0}$$

med \mathbf{A}^{-1} fås et **beregningsmæssigt effektivt** udtryk for den inverse:

$$\begin{aligned}\mathbf{A}^{-1} &= \frac{1}{12} \{ \mathbf{A}^2 + \mathbf{A} - 8\mathbf{I} \} \\ &= \frac{1}{12} \left\{ \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix}^2 + \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix} - 8 \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \right\} \\ &= \frac{1}{12} \begin{pmatrix} 0 & -4 & 8 \\ 6 & -10 & 8 \\ 6 & -4 & 2 \end{pmatrix}.\end{aligned}$$

Eksempel (Cayley–Hamilton)

2/2

Ved at gange Cayley–Hamilton ligningen

$$\mathbf{A}^3 + \mathbf{A}^2 - 8\mathbf{A} - 12\mathbf{I} = \mathbf{0}$$

med \mathbf{A}^{-1} fås et **beregningsmæssigt effektivt** udtryk for den inverse:

$$\begin{aligned}\mathbf{A}^{-1} &= \frac{1}{12} \{ \mathbf{A}^2 + \mathbf{A} - 8\mathbf{I} \} \\ &= \frac{1}{12} \left\{ \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix}^2 + \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & -4 & 4 \\ 3 & -2 & 2 \end{pmatrix} - 8 \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \right\} \\ &= \frac{1}{12} \begin{pmatrix} 0 & -4 & 8 \\ 6 & -10 & 8 \\ 6 & -4 & 2 \end{pmatrix}.\end{aligned}$$

Theorem 6.2 (Egenverdier of invertibilitet)

En $n \times n$ matrix \mathbf{A} er invertibel (dvs. \mathbf{A}^{-1} findes) netop hvis $\lambda = 0$ *ikke* er en egenværdi for \mathbf{A} .